

**ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ЧЛЕН ДРУГОЇ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ПАЛАТИ
ГРИЩУК ВІКТОР КЛИМОВИЧ
УХВАЛА**

30 жовтня 2019 р. Київ

6912/0/18-19

Член Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Грищук Віктор Климович, попередньо вивчивши та перевіrivши дисциплінарну скаргу Нікішина Михайла Сергійовича стосовно судді Северодонецького міського суду Луганської області Юзефовича Ігоря Олександровича,

встановив:

до Вищої ради правосуддя 21 травня 2019 року за вхідним № Н-3160/0/7-19 надійшла дисциплінарна скарга Нікішина М.С. стосовно судді Северодонецького міського суду Луганської області Юзефовича І.О.

У скарзі автор висловлює свою незгоду з процесуальними діями судді під час розгляду справи № _____, (пров. № _____) за позовом до _____ про розірвання шлюбу посиляючись на безпідставне затягування розгляду справи, що на його думку свідчить про вчинення суддею дисциплінарного проступку.

Висловлено прохання про притягнення судді Юзефовича І.О. до дисциплінарної відповідальності.

21 травня 2019 року протоколом автоматизованого розподілу матеріалу між членами Вищої ради правосуддя дисциплінарну скаргу Нікішина М.С. було передано члену Вищої ради правосуддя Овсієнку А.А.

Протоколом повторного автоматизованого розподілу матеріалу між членами Вищої ради правосуддя від 23 жовтня 2019 року дисциплінарну скаргу Нікішина М.С. було перерозподілено та передано мені для розгляду.

Відповідно до частини шостої статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарну справу щодо судді не може бути порушено за скаргою, що не містить відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку судді, а також за анонімними заявами та повідомленнями.

Згідно зі статтею 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарне провадження щодо судді здійснюють дисциплінарні палати Вищої ради правосуддя у порядку, визначеному Законом України «Про Вищу раду правосуддя», з урахуванням вимог цього Закону.

Дисциплінарне провадження щодо суддів проводиться за правилами та у строки, встановлені Главою 4 Закону України «Про Вищу раду правосуддя».

Дисциплінарне провадження щодо суддів включає попереднє вивчення та перевірку дисциплінарної скарги, відкриття дисциплінарної справи, розгляд дисциплінарної скарги та ухвалення рішення про притягнення або відмову в притягненні судді до дисциплінарної відповідальності (частина третя статті 42 Закону України «Про Вищу раду правосуддя».

Згідно із частиною першою статті 43 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» член Дисциплінарної палати, визначений для попередньої перевірки відповідної дисциплінарної скарги (доповідач), вивчає дисциплінарну скаргу і перевіряє її відповідність вимогам закону та наявність підстав для залишення без розгляду дисциплінарної скарги чи відмови у відкритті дисциплінарної справи.

Попередньою перевіркою дисциплінарної скарги Нікішина М.С. встановлено наступне.

10 січня 2019 року до канцелярії суду Северодонецького міського суду Луганської області була подана позовна заява
до про розірвання шлюбу.

Ухвалою від 16 січня 2019 року, суддя Северодонецького міського суду Луганської області Юзефович І.О., дотримуючись вимог Цивільного процесуального кодексу України, відкрив провадження у цивільній справі за позовом до про розірвання шлюбу.

Також ухвалено справу прийняти до розгляду за правилами загального позовного провадження та призначити підготовче судове засідання з повідомленням учасників справи на 27 лютого 2019 року о 8 годині 30 хвилин, з роз'ясненням учасникам справи їх прав та обов'язків.

Починаючи з 28 березня 2019 року і до 26 квітня 2019 року, суддя Юзефович І.О. неодноразово відкладав розгляд справи за позовом до про розірвання шлюбу, у зв'язку з неявкою в судові засідання відповідача.

Таким чином, суддею Северодонецького міського суду Луганської області Юзефовичем І.О. не дотримано строків розгляду справи за позовом до про розірвання шлюбу з об'єктивних і незалежних від його волі причин, а саме: у зв'язку із неявкою відповідача в судові засідання.

З огляду на викладене, необхідно зазначити, що важливим елементом для встановлення дисциплінарним органом Вищої ради правосуддя відомостей про ознаки дисциплінарного проступку є очевидна безпідставність недотримання строків розгляду справи, тому сам лише факт можливого недотримання строку, встановленого законом для розгляду справи, не може автоматично вказувати на наявність підстави для дисциплінарної відповідальності судді.

У своїй практиці Європейський суд з прав людини керується тим, що розумність тривалості судового провадження необхідно оцінювати у світлі обставин конкретної справи, враховуючи критерії, вироблені судом. Такими критеріями є: 1) складність справи, тобто обставини і факти, що ґрунтуються на праві (законі) і тягнуть певні юридичні наслідки; 2) поведінка заявника; 3) поведінка державних органів; 4) перевантаження судової системи;

5) значущість для заявника питання, яке перебуває на розгляді суду, або особливе становище сторони у процесі (рішення «Бараона проти Португалії»; «Хосце проти Нідерландів»; «Бухкольтц проти Німеччини»; «Бочан проти України», (www.hudoc.echr.coe.int).

Під дисциплінарним проступком судді слід розуміти винне, протиправне порушення службових обов'язків, що виражаються в обмеженні або порушенні законних прав та інтересів осіб, які беруть участь у судочинстві, або перешкодженні доступу до правосуддя, порушенні суддівських обмежень, і так само загальноновизнаних моральних вимог.

Разом з тим, 27 червня 2019 року, суддя Северодонецького міського суду Луганської області Юзефович І.О. у справі № , (пров. №) за позовом до про розірвання шлюбу, ухвалив рішення про задоволення позовних вимог позивача про розірвання шлюбу.

Таке рішення суддя мотивував тим, що сім'я сторін фактично розпалася, позивач примиритися не бажає і подальше сумісне життя і збереження шлюбу заперечує його інтересам. Спору про місце мешкання неповнолітньої дитини після розірвання шлюбу між сторонами не має, у зв'язку з чим позов підлягає задоволенню.

Конституційний Суд України в рішенні від 23 травня 2001 року у справі № 6-рп/2001 вказав, що відповідно до частини першої статті 124 Конституції України правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. При здійсненні правосуддя судді незалежні і підкоряються лише закону (частина перша статті 129 Конституції України). Виключно законами України визначається судоустрій та судочинство. Порядок здійснення правосуддя регламентується відповідним процесуальним законодавством України. Позасудовий порядок оскарження актів і дій суддів, які стосуються здійснення правосуддя, неможливий.

У Висновку № 3 (2002) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи щодо принципів та правил, які регулюють професійну поведінку суддів, зокрема, питання етики, несумісної поведінки та безсторонності, зазначено: для того, щоб виправдати дисциплінарне провадження, порушення має бути серйозним та кричущим.

У пункті 5 Резолюції Європейської асоціації суддів стосовно ситуації в Україні в сфері дисциплінарної відповідальності суддів (Тронхейм, 27 вересня 2007 року) вказано, що відповідна дисциплінарна справа щодо судді може бути відкрита тільки у випадках, коли мала місце не гідна звання судді поведінка і її наслідки є такими серйозними і жахливими, що потребують накладання дисциплінарних стягнень.

Тлумачення закону, оцінювання фактів та доказів, які здійснюють судді для вирішення справи, не повинні бути приводом для цивільної або дисциплінарної відповідальності, за винятком випадків злочинного наміру або грубої недбалості (пункт 66 Рекомендацій CM/Rec (2000) Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки).

Вища рада правосуддя діє у межах повноважень, визначених у статті 131 Конституції України та статті 3 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», і не вправі оцінювати законність судового рішення та перевіряти його правовий зміст. Виключне право перевіряти законність та обґрунтованість судових рішень має відповідний суд згідно з процесуальним законодавством.

Відповідно до пункту 2 частини першої статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження з підстав умисної або внаслідок недбалості безпідставного затягування або невжиття суддею заходів щодо розгляду заяви, скарги чи справи протягом строку, встановленого законом.

Дії судді Юзефовича І.О. не вказують на вчинення ним дій, що охоплюються складом дисциплінарного проступку, передбаченого пунктом 2 частини першої статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», або допущення ним неправомірної поведінки, спрямованої на безпідставне затягування розгляду справи.

Скарга Нікішина М.С. не містить обґрунтованих відомостей щодо наявності у діях згаданого судді ознак дисциплінарного проступку з посиланням на фактичні дані (доводи, докази, свідчення тощо) в обґрунтування того, що суддя Юзефович І.О. вчинив дії, які підтверджують умисне затягування ним розгляду судової справи і є підставою його дисциплінарної відповідальності.

Частиною шостою статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» передбачено, що дисциплінарну справу щодо судді не може бути порушено за скаргою, що не містить відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку судді.

Згідно з пунктами 2 та 3 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» дисциплінарна скарга залишається без розгляду та повертається скаржнику, якщо: дисциплінарна скарга не містить відомостей про ознаки дисциплінарного проступку судді; дисциплінарна скарга не містить посилання на фактичні дані (свідчення, докази) щодо дисциплінарного проступку судді.

Пунктом 12.5 Регламенту Вищої ради правосуддя передбачено, що з підстав, передбачених пунктами 1-5 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», член Дисциплінарної палати – доповідач постановляє ухвалу про залишення скарги без розгляду, копія якої разом із скаргою направляється скаржнику.

Одночасно роз'яснюється, що повернення скарги без розгляду не перешкоджає праву скаржника на повторне звернення з відповідною скаргою до Вищої ради правосуддя. Скарга щодо дисциплінарного проступку судді (дисциплінарна скарга) повинна відповідати вимогам, передбаченим частиною другою статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Керуючись статтями 43, 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», статтями 107, 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», пунктом

12.5 Регламенту Вищої ради правосуддя, член Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя

ухвалив:

дисциплінарну скаргу Нікішина Михайла Сергійовича стосовно судді Северодонецького міського суду Луганської області Юзефовича Ігоря Олександровича залишити без розгляду та повернути скажнику.

Ухвала оскарженню не підлягає.

**Член Другої Дисциплінарної палати
Вищої ради правосуддя**

В.К. Грищук